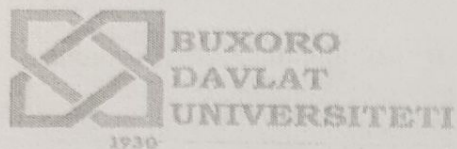

O'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

Buxoro davlat universiteti

TASDIQLAYMAN

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

R.G. Jumayev

2021 y

Qayd raqami _____

Jismoniy madaniyat fakulteti

“Fakultetlararo jismoniy madaniyat va sport” kafedrası

“Turizm va uni o'qitish metodikasi” fanidan

O'quv ishchi dasturi

2 mutaxassislik sirtqi

Bilim sohasi: 100000 – gumanitar
Ta'lim sohasi: 110000 – pedagogika
Ta'lim yo'nalishi: 5112000 – Jismoniy madaniyat
(2 mutaxassislik): 2 - kurs

Fan mavzulari va unga ajratilgan soatlar taqsimoti:

№	Mashg'ulot turi	Jami	Semestrlarga ajratilgan soat
			III-semestr
1.	Nazariy (ma'ruza)	8	8
2.	Amaliy	8	8
3.	Seminar	-	-
4.	Mustaqil ish	74	74
5.	Kurs ishi (loyihasi)	-	-
Jami auditoriya soati		16	16
Umumiy o'quv yuklama soati		90	90

Ushbu ishchi dastur Buxoro Davlat universiteti Ilmiy kengashi 2021-yil "30" dekabr dagi 1 sonli yig'i tilishi bilan tasdiqlangan «Turizm va uni o'qitish metodikasi» o'quv fan dasturi asosida ishlab chiqilgan.

Ushbu ishchi dastur "Turizm va uni o'qitish metodikasi" fani bo'yicha yaratilgan bo'lib, unda mazkur fanning o'quv dasturi, ishchi dasturi, ma'ruza, seminar mashg'ulotlarining ta'lim texnologiyasi va amaliy mashg'ulotlarining ta'lim texnologiyasi jamlangan.

Mazkur ishchi dastur oliy o'quv yurtlarining bakalavr ta'lim yo'nalishi talabalar uchun mo'ljallangan.

Tuzuvchi:

J.J.Murodov «Fakultetlararo jismoniy madaniyat va sport» kafedrasida o'qituvchisi,

Taqrizchilar:

Ma'murov B.B. - Jismoniy madaniyat fakulteti dekani p.f.n., professor.

Abdullayev M.J. «Fakultetlararo jismoniy madaniyat va sport» kafedrasida professori, p.f.f.d.(PhD)

Jismoniy madaniyat fakulteti dekani:

2021 yil "30" dekabr (imzo) Ma'murov B.B.

"Fakultetlararo jismoniy madaniyat va sport" kafedrasida ma'diri:

2021 yil "30" dekabr (imzo) A.E.Satorov

O'quv fani o'qitilishi bo'yicha ko'rsatmalar

Talabalarining «Turizm va uni o'qitish metodikasi» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullardan foydalanish, yangi innovatsion – pedagogik texnologiyalarni tadbir qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va ustubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, targatma materiallar, elektron materiallar, virtual stentlardan va sport jihozlaridan foydalaniladi. Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar "Klaster", "Bumerang", "Sinkveyn", "Agarda men" metodlaridan, foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy va seminar darslariga mos ravishdagi ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi

"Jismoniy madaniyat" ta'lim yo'nalishining talabalariga «Turizm va uni o'qitish metodikasini» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- turizm xaqida umumiy tushunchalar;
- turizmning paydo bo'lishi;
- jismoniy tarbiya tizimida turizmning moxiyati va o'rni;
- turizmning me'yoriy dasturi va tashkiliy asoslari tavsifi;
- turizm texnika va taktika;
- turizm O'zbekiston Respublikasida o'lkashunoslik va turistik tushunchalarini bilish kerak.

1. Nazariy mashg'ulotlarning mavzulari, mazmuni va ularga ajratilgan 8 soat.

Nö	Mavzular mazmuni VIII semestr	Ajratilgan soat
1	Turizm fani o'quv fan sifatida va uning tarixiy rivojlanishi	2
2	Turizmning shakllari va turlari	2
3	Turizm topografik bilimlar berish	2
4	Turizm boshqarish va jamoatchi kadrlar tayyorlash. Sayr-sayohatlar o'tkaziladigan manzillar va ulug' sanalar	2
	Jami	8

2. Seminar mashg'ulotlarning mavzulari, mazmuni va ularga ajratilgan 8 soat

Nö	Mavzular mazmuni I semestr	Ajratilgan soat
1	Turizm topografik bilimlar berish	2
2	Sayohatlarda birinchi tibbiy yordam berish, sayohatlarda ekologik tarbiya va o'lkashunoslik ishlari	2
3	Turizm boshqarish va jamoatchi kadrlar tayyorlash.	2

4	Sayr-sayohatlar o'tkaziladigan manzillar va ulug' sanalar	2
	Jami	8

3. Mustaqil ishlarining mavzulari, mazmuni va ularga ajratilgan soat

Mustaqil ta'lim mavzusi talabalarga semestr mobaynida o'tilgan ma'ruzalar va amaliy darslar asosida berilgan turizm va uni o'qitish metodikasi fani o'quv muassasalari bolalarida qo'llaniladi. Bu esa talabada turizm fani bo'yicha ko'nikma va malakasini oshirishga yordam beradi.

№	Mustaqil ish mavzulari VIII semestr	ajratilgan soat
1	Turizm xaqida tushunchalar va ularning paydo bo'lishi.	6
2	Jismoniy tarbiya tizimida turizmning moxiyati va o'rni.	6
3	Turizmning me'yoriy dasturi va tashkiliy asoslari tavsifi.	6
4	Turizm texnika va taktika.	6
5	O'zbekiston Respublikasida o'lkashunoslik va turistik tushunchalar tabiatini muvofaza qilish.	6
6	Turizm elementlari bo'yicha ommaviy tadbirlar va musobaqalar.	6
7	Meteorologik kuzatishlar: (Xavo yaxshi bo'lishning belgilari, Ob-xavo tuzilishining belgilari)	6
8	Topografik kuzatishlar	8
9	Botanik va zoologik kuzatishlar, Tabiatni muvofaza qilish	6
10	Turi musobaqalar o'tkazish. (Balandlikka chiqish, tushish, chodirlarni tez o'matish ryukzakka kerakli buyum va ixtozlarni joylash, ovqat pishirish kabilar)	6
11	Estafetalar tashkil qilish, devoriy gazeta tayyorlash, rasmlar ko'rgazmasini namoyish etish	6
12	Turi musobaqalar o'tkazishda. Jamoalarni tuzish, Xakamlarni tayyorlash, Avvaldan nizomlarni ishlab chiqish, Rag'batlantirish	6
	Jami	74

5. Fanni o'qitish jarayonini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha tavsiyalar

Talabalarining «Turizm va uni o'qitish metodikasi» fanni o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullardan foydalanish, yangi innovasion – pedagogik texnologiyalarni tadbir qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqanna materiallar, elektron materiallar, virtual stendlardan va sport jihozlaridan foydalaniladi. Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar «Klaster», «Bumerang», «Sinkveyn», «Agarda men» metodlaridan, foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy va

seminar darslariga mos ravishdagi ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi.

Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari.

Talabaning «Turizm va uni o'qitish metodikasi» fani bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini baholashda quyidagi mezonlarga asoslaniladi.

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiya, nazariy va amaliy mashg'ulotlar va sport turining texnikasiga oid mashqlar.
	<p>86-100 ball "5" baho</p> <ul style="list-style-type: none"> - turizmni kelib chiqishi va rivojlanish bosqichlarini bilishi va uni to'la tahlil qilish; - O'zbekistonda bu sport turlarining bugungi kundagi ahvolini bilishi va uni tahlil qilish; - turizm sport turining texnikasi va taktikasi tasnifini to'la va aniq ta'riflab berish; - turizmni o'rgatish metodi, shakli va vositalarini bilishi; - sport musobaqalarini o'tkazish qonun – qoidalarini va usullarini bilishi; - hakamlik qilish va qonun – qoidalarini bilishi kerak; - musobaqalarga oid hujjatlarni rasmiylashtirish tartibini chuqur bilishi lozim; - jismoniy sifatlarni takomillashtirish yo'li va usullarini bilishi; - turizmning qisqacha tarixi, turkumlari, davrlari, pedagogik ahamiyati. - turizm tushunchasini aniqlash. - turizm tasnifi (klassifikatsiyasi). - turizmni tahlil qilish. - turizmni tashkil qilish va o'tkazish bilimlarga ega bo'lish kerak. - Ko'nikma – talabalar turizm fanidan o'yinlarni tashkil qilish va o'tkazish jismoniy mashqlar hatii harakatlarni bajarishni amalga oshirish ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak. - Malaka – turizmni tashkil qilish va o'tkazish: tayyorgarlik ko'rish. Mashqlarni tanlash va tashkil etish. Mashg'ulot jarayoniga rahbarlik qilish. Turizmga yuklamani boshqarish. Mashg'ulotni yakunlash va uni natijalarini aniqlash hamda avtomatizim shakliga kelirish malakasiga ega bo'lishi kerak.
	<p>71-85 ball "4" baho</p> <ul style="list-style-type: none"> - turizm sport turining kelib chiqishi va rivojlanish bosqichlarini bilishi va uni to'la tahlil qilish; - O'zbekistonda bu sport turlarining bugungi kundagi ahvolini bilishi va uni tahlil qilish; - turizm sport turining texnikasi va taktikasini tasnifini ayrim kamchilik bilan ta'riflab berish; - turizmni o'rgatish metodi, shakli va vositalarini bilishi;

	<ul style="list-style-type: none"> - turizm sport musobaqalarini ayrim kamchilik bilan o'tkazish usullarini bilishi; - hakamlik qilishni va qonun - qoidalarini bilishi; - jismoniy sifatlarini takomillashtirish yo'li va usullarini bilishi; - musobaqalarga oid hujjatlarni rasmiylashtirish tartibini bilishi; - turizmni tashkil qilish va o'kazish bilimlarga ega bo'lish kerak. - turizmni tashkil qilish va o'kazish: tayyorgarlik ko'rish. Malaka – turizmni tashkil qilish va o'kazish: tayyorgarlik ko'rish. Mashqlarni tanlash va tashkil etish. Mashg'ulot jarayoniga rahbarlik qilish. Turizmni yuklamani boshqarish. Mashg'ulotni yakunlash va uni natijalarini aniqlash hamda avtomatizim shakliga keltirish malakasiga ega bo'lishi kerak.
	<p>55-70 ball "3" baho</p> <ul style="list-style-type: none"> - turizm sport turining kelib chiqishi va rivojlanish bosqichlarini qisqartirib bilishi va uni tahlil qilish; - O'zbekistonda bu sport turlarining bugungi kundagi ahvolini chuqur bilmasligi; - turizm sport turining texnikasi va taktikasini tasnifini qisman ta'riflab berishi; - turizmni o'rganish metodi, shakli va vositalarini bilishi; - sport musobaqalarini o'tkazish qonun – qoidalarini, usullarini bilishi; - turizmni tashkil qilish va o'kazish bilimlarga ega bo'lish kerak. - turizmni tashkil qilish va o'kazish bilimlarga ega bo'lish kerak. - turizmni tashkil qilish va o'kazish bilimlarga ega bo'lish kerak. - turizmni tashkil qilish va o'kazish bilimlarga ega bo'lish kerak.
	<p>0-54 ball "2" baho</p> <p>Belgilangan talablarni umuman bajarmasa, aniq tasavvurga ega bo'lmasilik va ularni amalda bajarib bilmasilik.</p>

Foydalanilgan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

1. Abdumalikov R., Xoldorov T. Turizm "O'qituvchi" Toshkent., 1999 y.
2. Xoldorov T., Tulenova X.B Turizm va uni o'qitish metodikasi, TDP U bosmaxonasi, Toshkent., 2007 y
3. Tulenova X.B., Xoldorov T Turizm - sayyoxlik "Iqtisod -moliya" Toshkent., 2010 y

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Tulenova X, Mirzagatov B Urumta'lim maktablarida darsdan tashqari tadbirlarning xususiyatlari. Ilmiy maqola "Pedagogik ta'lim" jur. № 4 soni Toshkent TDP U 2005 yil
2. Xoldorov T., Tulenova X, K. Raximqulov Jismoniy madaniyat, jismoniy tarbiya, sport, turizm, xalq milliy uynlarining nazariy va amaliy asoslari. Metodik qo'llanma TDTU bosmaxonasi, 2007, uslubiy qo'llanma
3. Tulenova X.B. Talabalar ta'lim-tarbiya jarayonida "Buyuk ipak yo'li" haqida. Aktualnye problemi turizma-2010 elegendnyy spornik nauchnyx trudov. Vypusk 2. Toshkent-2010